

UiO : **Nordisk institutt for sjørett**
Det juridiske fakultet

Førsteamanuensis Ivar Alvik

Petroleumskontrakter

Mislighold

(basert i noen grad på forelesninger tidligere semestre av Sondre Dyrland og Ola Mestad)

UiO : **Nordisk institutt for sjørett**
Det juridiske fakultet

Plan for forelesningene

- Innledning, bakgrunnsrett etc
  - Forsinkelse (fra leverandøren)
  - Mangler
  - Selskapets kontraktsbrudd
- I dag
- Neste gang

1. Innledning

- Utgangspunkt: Leverandørens forpliktelser
  - **Vedleggene, jf. Artikkel 2**
  - Del II Utførelsen av arbeidet
  - Del III Fremdrift i arbeidet (jf. vedlegg C)
  - Del IV Endringer i og avbestilling av arbeidet
- **Tolking** for å fastlegge kontraktspliktene
  - Kontraktsbrudd forutsetter avvik

3

1. Innledning (forts.)

- Del II Utførelsen av Arbeidet
  - Art. 4 Profesjonsstandard – fagmessig arbeid mv
  - Art. 5 Myndighetskrav. Tillatelser
  - Art. 6 Tegninger. Spesifikasjoner. – håndtering av Selskapets Leveranser
  - Art. 8 Underleveranser
  - Art. 9 Sikkerhetskurs og Fagforeningsvirksomhet
  - Art. 10 Kvalitetsstyring
- Generelle krav til leverandørens utførelse

4

1. Innledning (forts.)

- Del III Fremdrift i arbeidet
  - Art. 11 Fremdriftsplan. Forsinket fremdrift
- Del IV Endringer og avbestilling
  - **Endrer innholdet** i leverandørens forpliktelser
  - Nytt utgangspunkt for vurdering av avvik

5

1. Innledning (forts.)

- Sentrale vedlegg ved fastleggelsen av leverandørens forpliktelser, jf. Art. 2
  - A: Arbeidsbeskrivelsen (Scope of Work)
  - C: Fremdriftsplan (Schedule)
  - E: Spesifikasjoner (Specifications)
  - F: Tegninger (Drawings)
  - G: Selskapets leveranser (Company Provided Items)
    - Negativ avgrensning av leverandørens forpliktelse
  - H: Underleverandører (Subcontractors)

6

1. Innledning (forts.)

- Samspill mellom vedleggene og hoveddelen
  - Vedleggene beskriver den individuelle ytelsen
    - Hva, hvor mye, når og hvordan
  - Hoveddelen fastslår **generelle krav** til ytelsene, **hvordan** de skal oppfylles og **virkningene** av at de ikke oppfylles
- Prioritetsreglene i Art. 2.3

7

1. Innledning (forts.)

- De forskjellige typer mislighold/kontraktsbrudd
  - Forsinkelse
    - Vedlegg C – fremdriftsplanen
  - Mangel
    - Vedleggene A, E og F
  - Andre kontraktsbrudd
    - Typisk bi-forpliktelser (for eksempel varslingsplikter)

8

1. Innledning (forts.)

- «Risikoreservasjon»?
  - sml. Kjl. § 22 og § 30: «...ikke skyldes kjøperen eller forhold på hans side»
- Sml. NF art. 27 og 28 – rett til å kreve endring ved selskapets mislighold og Force Majeure
- Forutsetningslæren og tolkning som grunnlag for mer generell risikoreservasjon?

2. Litteratur

- Kaasen: Petroleumskontrakter, Tidsproblemet i tilvirkning (i festskrift til Birger Stuevold Lassen, 1997)
- Mestad: Mangelsreguleringa i NF 92, Jussens Venner 1999
- Barbo: Kontraktsomlegging i entrepriseforhold (1997)
- (Hagstrøm: Obligasjonsrett)
- (Hagstrøm og Bruserud: Entrepriserett (2014))

3. Bakgrunnsrett

- Hva er bakgrunnsretten?
  - Kjøpsrett?
    - Kjl. § 3

(1) Loven gjelder bestilling av ting som skal tilvirkes, når ikke den som bestiller skal skaffe en vesentlig del av materialet. Loven gjelder ikke avtale om oppføring av bygning eller annet anlegg på fast eiendom.

(2) Loven gjelder ikke avtale som pålegger den part som skal levere tingen, også å utføre arbeid eller annen tjeneste, og dette utgjør den overveiende del av hans forpliktelser.
  - Entrepriserett/tilvirkningsrett?
    - Ulovfestede entrepriserettslige prinsipper?
    - Forbrukerlovgivning om bustadoppføring og håndverker tjenester?
    - Praksis i tilknytning til skipsbyggingkontrakter
- Betydningen av problemstillingen
  - Tolkning og utfylling
  - Reelle hensyn, alminnelige prinsipper og forutsetninger

11

3. Bakgrunnsrett (forts.)

- Fabrikasjon – ytelsens karakter
  - Formelt (normalt) et tilvirkningskjøp
    - Viktige deler av NF 05 er klart positivrettslige
- Kombinasjon av forskjelligartede ytelser
  - EPC (Totalkontrakt, totalentreprise)
    - Engineering, Procurement, Construction
    - Særlig markant i NTK
- Arbeider offshore eller subsea
  - For eksempel Norsk Subsea Contract (NSC)
    - Tjenester, ikke nødvendigvis en «kontraktsgjenstand»

12

3. Bakgrunnsrett (forts.)

- EPCI
  - Engineering, Procurement, Construction, Installation
    - Prosjektore kontraktsgjenstanden(e)
      - Basert på funksjonskrav beskrevet av Selskapet
    - Anskaffe materialer, utstyr
    - Bygge/fremstille kontraktsgjenstanden(e)
    - Installere kontraktsgjenstanden(e)
      - For eksempel på havbunnen
- **Partenes forpliktelser må analyseres**
  - Bakgrunnsretten er ikke nødvendigvis alltid den samme!
  - Fartøysytelsen (the «spread») reiser særlige problemer i subseakontrakter

13

4. Reguleringen av forsinkelse i Art. 24 – struktur

- Forsinkelse har to sider
  - Forsinket fremdrift i forhold til milepæler i fremdriftsplanen, jf. Art. 11.1
  - Forsinkelse i forhold til dagmulftsanksjonerte milepæler i fremdriftsplanen, jf. Art 24.1
- Virkningene er forskjellige
  - **Alltid varsel** til Selskapet om forsinket fremdrift, jf. Art. 11.1: «grunn til å anta»
    - Manglende varslng kan medføre erstatningsansvar
  - **Dagmulkt** bare ved forsinkelse i forhold til dagmulftsanksjonerte milepæler, jf. Art 24.2

14

4. Reguleringen av forsinkelse, Art. 24 (forts.)

- Uttømmende regulering, jf. Art. 24.4
  - Pålegg om forsering, jf. Art. 11.4
    - Forsinket fremdrift
  - Dagmulkt, jf. Art. 24.2
    - Dagmulktbelagte milepæler
  - Heving, jf. Art. 26
    - Kvalifisert forsinkelse
- Mao – selskapet har ikke andre beføyelser som følge av forsinkelse
  - Ikke rett til erstatning ut over dagmulkt for tap/kostnader **som er en følge av forsinkelsen**
  - Gjelder derimot ikke nødvendigvis tap forårsaket av **manglende eller unnlatt varsling**, jf. art. 11
  - Hva med tap forårsaket av manglende oppfyllelse av pålegg, jf. art. 11.4?

15

5. Nærmere om utgangspunktene for forsinkelsesreguleringen

- Nøkkelbestemmelser
  - Fremdriftsplanen – Vedlegg C
  - Krav om varsling ved avvik – art 11
  - Levering av ferdig Kontraktsgjenstand, Art. 19
- Fremdriftsplanen
  - Det sentrale styringsverktøyet i et byggeprosjekt
  - Regelmessig rapportering av fremdrift mot plan
  - Revideres regelmessig i tråd med utviklingen
  - Kan endres ensidig av Selskapet, Art 12.1
    - For eksempel akselerasjon

16

5. Utgangspunkter (forts.)

- Milepæler – to typer
  - Dagbotsanksjonerte
    - Typisk levering, dellevering, andre viktige milepæler
  - Uten dagbot eller andre sanksjoner
    - Delmål underveis for oppstart og avslutning
    - Primært styringsfunksjon
- Leverandøren skal varsle om avvik, Art. 11.1
  - Objektivt avvik, uavhengig av årsak og risiko
  - Alle milepæler
- Hva med avvik mellom milepæler?

17

6. Forsinkelse og tiltak

- To alternativer
  - Leverandøren har ansvaret for forsinkelsen
  - Selskapet har ansvaret for forsinkelsen
- Hvis Leverandøren er ansvarlig
  - Mislighold (kontraktsbrudd)
  - Tiltak for å hente inn forsinkelsen – for Leverandørens regning
  - Forsinkelsesansvar (dagbot)
- Hvis Selskapet er ansvarlig
  - Ikke mislighold, Leverandøren har krav på fristforlengelse iht art 27
  - Tiltak for å hente inn forsinkelsen – for Selskapets regning

18

6. Forsinkelse og tiltak (forts.)

- Leverandøren mener Selskapet er ansvarlig, Art. 11.2
  - Endringsordreforespørsel, Art. 16
- Selskapet kan respondere med
  - Enten endringsordre
    - Selskapet aksepterer å være ansvarlig
  - Eller omtvistet endringsordre
    - Selskapet aksepterer ikke å være ansvarlig

19

6. Forsinkelse og tiltak (forts.)

- Endringsordre fra Selskapet
  - Selskapet aksepterer å være ansvarlig
  - Justering av Fremdriftsplan eller akselerasjon for Selskapets regning
- Omtvistet Endringsordre fra Selskapet
  - Selskapet aksepterer ikke å være ansvarlig
  - Fremdriftsplanen ligger fast
    - Leverandøren må iverksette tiltak (akselerasjon)
      - For egen regning dersom Selskapet får medhold
      - Krav på tilleggsbetaling dersom Leverandøren får medhold

20

6. Forsinkelse og tiltak (forts.)

- Leverandøren mener han selv er ansvarlig – Art. 11.3
  - Varslingsplikt: Dvs innen 14 dager gi melding om
    - Årsaken
    - Antatt virkning for Fremdriftsplanen og andre deler av Arbeidet
    - Tiltak som anses egnet til å hente inn eller begrense forsinkelsen
- Gir Selskapet mulighet til å vurdere hensiktsmessigheten av Leverandørens tiltak

21

6. Forsinkelse og tiltak (forts.)

- Hva kan Selskapet gjøre dersom de tiltak Leverandøren foreslår anses utilstrekkelige?
  - Rett til å **kreve iverksatt** tiltak, Art. 11.4
  - Men hvis Leverandøren mener disse går lenger enn han er forpliktet kan han kreve tilleggsvederlag for merkostnader
    - Hvordan fastlegges grensen for leverandørens forpliktelser?
      - Leverandørens forsinkelsesansvar er begrenset, han kan i utgangspunktet velge mellom forsinkelse og akselerasjon
      - Kan han også velge mellom forsinkelsesansvar og akselerasjonskostnader?
        - Ansvar for forsettlig kontraktsbrudd hvis pålegg ikke oppfylles?
        - Alminnelig misforholdsbegrensning ved naturaloppfyllelse?

22

7. Forsinkelse og force majeure

- Force majeure, Art. 28
  - Utenfrakommende hindringer
  - Verken Selskapets eller Leverandørens forhold
- Risiko for force majeure – delt mellom partene
  - Selskapet har tidsrisikoen
  - Leverandøren har risikoen for merkostnader
- Forsinkelse som skyldes force majeure utgjør ikke kontraktsbrudd
  - Men forutsetter justering av fremdriftsplanen

23

7. Forsinkelse og force majeure (forts.)

- Krav på justering av Fremdriftsplanen, Art. 28.3
  - Selskapet kan ikke kreve dagmulkt for forsinkelsen
  - Selskapet kan ikke heve
    - Men oppsigelse ved langvarig force majeure, Art. 28.4
  - **Krav om endringsordre må fremsettes innen 14 Dager etter at Force Majeure er opphørt**
- Selskapet må dekke kostnader til eventuelle tiltak for å hente inn eller begrense forsinkelsen
  - Endring, Art. 12
- For øvrig dekker hver av partene egne kostnader
  - Selskapets force majeure skal «anses som» suspensjon, Art. 28.3

24

8. Dagbotsystemet

- Dagbotens funksjoner
  - Standardisert erstatning til Selskapet for forsinkelse
    - Mao uavhengig av Selskapets faktiske tap
  - Begrensning av ansvar
  - Men også «pønal» effekt/oppfyllellespress
- Art. 24.2 - forsinkelse i henhold til dagmulksanksjonerte milepæler
  - Løper fra avtalt milepælsdato
  - Til Arbeidet som da skulle vært ferdig, er ferdig

25

8. Dagbotsystemet (forts.)

- "Nåderegel" om bortfall av dagbot, Art. 24.2
  - Dagbot for milepæler før levering bortfaller dersom gjenstanden likevel er klar til levering på Leveringsdato
    - Unntatt når Selskapet godtgjør å ha lidt tap på grunn av slik forsinkelse underveis
      - Likere en vanlig erstatningsregulering
- Mao – oppfyllellespress/insentiv:
  - Ved å forsere kan allerede påløpt dagbot tjenes inn igjen
  - Normalt også i Selskapets interesse

26

8. Dagbotsystemet (forts.)

- Beregning av dagbot, Art. 24.2
  - 0,15% av kontraktsverdien pr. dag
- Kontraktsverdien
  - Ved Leveringsdato
    - Kontraktsprisen – prisen for hele Arbeidet
  - Ved dagbotsanksjoner milepæler underveis
    - Verdien av det Arbeidet som etter planen skulle vært ferdig ved den enkelte milepælsdato
    - Øker gjennom prosjektet – forsinkelser sent i prosjektet koster mer enn forsinkelser tidlig i prosjektet

27

8. Dagbotsystemet (forts.)

- Begrensning av maksimal dagbot
  - 10% av Kontraktsprisen, Art. 24.2
- Lite oppfylleelsespress når 10% er nådd
  - Ikke helt upraktisk når "alt" går galt i et prosjekt
- Betaling/oppgjør av dagbot i praksis
  - I forbindelse med sluttoppgjøret, Art. 24.2
    - Motregnes i Leverandørens vederlagskrav
- Forholdet mellom sats og maksimal dagbot
  - Insentiver i forskjellige situasjoner

28

9. Tilbakehold av betaling

- Betaling forutsetter normalt oppnåelse av bestemte milepæler
- Art. 20.2 – betaling for arbeid frem til «sluttdatoen»

10. Førtidig levering – art. 24.3

- Rett for selskapet til å kreve levering før kontraktsgjenstanden er ferdig
- Situasjonen
  - Avtalt Leveringsdato er nådd
    - Fremdriftsplanen med senere endringer
  - Kontraktsgjenstanden er ikke klar for Levering
    - Det gjenstår **mer** enn mindre deler uten praktisk betydning for bruken eller videre arbeider, Art. 19.1
  - For «ferdigstillelse (...) av en annen leverandør»
- Utstedelse av leveringsprotokoll
  - For å dokumentere bl a grad av oppfyllelse

10. Førtidig levering (forts.)

- Økonomisk oppgjør, Art. 24.3 andre ledd
  - Vederlag bare for utført arbeid
    - Ikke for gjenstående arbeid
  - Dagbot
    - For det antall dager levering ville blitt forsinket dersom Leverandøren skulle ha fullført
      - Mao – leverandøren skal ikke tjene på førtidig levering

31

10. Førtidig levering (forts.)

- Refleksjon: førtidig levering er mulig i to forskjellige situasjoner
  - Ved avtalt Leveringsdato, Art. 24.3 – mislighold
  - Ved force majeure, Art. 28.5 – ikke mislighold
- Forskjeller i virkninger
  - Dagbot
  - Vederlag – erstatning for fortjenestetap mht gjenstående arbeid?

32

11. Heving på grunn av forsinkelse

- To alternative grunnlag, Art. 26.1 a) og b)
  - Selskapet har rett til maksimal dagbot, Art. 24.2
    - Oppnås etter 67 dager (10% / 0,15%)
    - Forutsetter faktisk forsinkelse
  - Det er ”klart” at levering vil bli forsinket med den korteste av to tidsperioder (antesipert mislighold):
    - Mer enn 15% av tidsperioden fra Arbeidets start til Leveringsdato; eller
    - 120 Dager;

33

11. Virkninger av heving, Art. 26.2

- Selskapet har rett til å overta
  - Kontraktsgjenstanden
  - Materialer
  - Selskapets Leveranser
  - Underleveranser
  - Dokumenter og rettigheter
- Så langt nødvendig for å kunne fullføre – selv eller ved hjelp av andre

34

11. Heving på grunn av forsinkelse (forts.)

- Selskapet har rett til mot vederlag å bruke Leverandørens
  - Byggeplass, utstyr, verktøy og tegninger
  - Som er nødvendig for å kunne fullføre
- Begrenset varighet
- Begrenset utnyttelse av
forretningshemmeligheter, know-how etc.

35

11. Heving på grunn av forsinkelse (forts.)

- Betaling til Leverandøren, Art. 26.2 tredje ledd
  - Vederlag for den delen av Arbeidet som er utført
  - Vederlag for materiell og utstyr
  - Fradrag for beløp som Selskapet har til gode
- Erstatning til Selskapet, Art. 26.3
  - Dagbot
    - Som om Leverandøren skulle ha fullført, Art. 26.3 a)
    - Leverandøren tjener ikke på hevingen
  - Erstatning for mangler og annet kontraktsbrudd
    - Begrensningene i Art. 25.4 gjelder, Art. 26.3 b)

36

Dag 2

- Mangler
- Selskapets kontraktsbrudd

37

III Mangler – disposisjon:

- 12 Strukturen i mangelreguleringen – art 23 og 25
- 13 Hva er en mangel?
- 14 Mangler i garantiperioden
- 15 Løpende inspeksjon og endringer
- 16 Levering og mangelregistrering
- 17 Reklamasjon
- 18 Leverandørens utbedringsplikt (retteplikt) og kostnadsansvar
- 19 Selskapets rett til å utbedre selv eller ved andre
- 20 Prisavslag når Selskapet velger å rette selv eller ved andre
- 21 Erstatning
- 22 Heving på grunn av mangel

38

12. Strukturen i mangelsreguleringen, Art. 23 og 25

- Leverandørens garanti, art 23 – hva som er en mangel
  - ✓ Krav til Leverandørens ytelse, art. 23.1
  - ✓ Hvor lenge disse kravene gjelder – garantiperiode, art. 23.2
  - ✓ Garanti på garantiarbeider (23.3) og garantier fra Underleverandører (23.4)
- Virkningene av brudd på garantien, leverandørens mangelsansvar – art 25
  - Uttømmende regulering, art 25.5
  - Ansvarsbegrensning – 15 % og visse typer kostnader, art 25.4

39

13. Hva er en mangel?

- Leverandøren garanterer iht Art. 23:
  - Utførelsen av Arbeidet
  - Nye Materialer
  - Prosjektering – egnet for formålet
  - **Tegninger og Spesifikasjoner (as-built) gjennom garantiperioden**
    - Ikke Selskapets Leveranser

40

13. Hva er en mangel? (forts.)

«*Utførelsen av Arbeidet*»

- Tegninger og Spesifikasjoner
- Art. 4: fagmessig og aktsom utførelse

«*At Materialer levert av Leverandøren for inkorporering i Kontraktsgjenstanden er nye*»

- Ikke brukt til noe annet før inkorporasjon
  - Med mindre samtykke til midlertidig bruk, art. 4.2

41

13. Hva er en mangel? (forts.)

«*at prosjektering utført av Leverandøren er egnet for det formål og den bruk den i henhold til Kontrakten er ment å tjene*»

- Fabrikasjon: Arbeidstegninger og annen detaljering av prosjektering som utgangspunkt levert av Selskapet
- Hvis kontrakten omfatter mer omfattende prosjektering:
  - Garantien omfatter Leverandørens prosjektering
  - Selskapet har fortsatt ansvar for sin prosjektering
    - Forutsatt at leverandøren oppfyller sin undersøkelsesplikt, jf art. 6.1

42

13. Hva er en mangel? (forts.)

«at Kontraktsgjenstanden gjennom Garantiperioden svarer til de Tegninger og Spesifikasjoner som er gjeldende på leveringstidspunktet» (as-built)

- Ordlyd – funksjonsgaranti uten hensyn til årsak
  - ✓ På leveringstidspunktet
  - ✓ Må fortolkes innskrenkende for avvik i garantiperioden
- Selskapets leveranser
  - Ikke omfattet av garantien
  - Men betinget av undersøkelsesplikten, art. 6.2

43

14. Mangler i garantiperioden

- Avhengig av årsak
  - Slitasje og småskader ved vanlig bruk
  - Feil bruk
  - Ytre begivenheter, hendelige tilfeller
- Leverandøren har risikoen for tvil
  - Mangel dersom han ikke kan påvise andre etterfølgende årsaker
  - Mao form for "bevisbyrdegaranti"

44

14. Mangler i garantiperioden (forts.)

- Garantiperioden, Art. 23.2
  - Begynner når Leveringsprotokoll opprettes
    - Absolutt vilkår, sml. motsetningsvis art. 24.1
  - Utløper senest 2 år etter
    - Opprettelse av Leveringsprotokoll
    - Overtakelse dersom Kontraktsgjenstanden er overtatt uten at betingelsene for opprettelse av Leveringsprotokoll var oppfylt

45

14. Mangler i garantiperioden (forts.)

- Garanti på garantiarbeid, Art. 23.3
  - 1 års garanti fra dato for fullføring
    - Med mindre gjenstående del av Garantiperioden er lengre
    - Likevel maksimalt 2 år fra fullførelse av første utbedring

Leverings-
protokoll

Garantireparasjon
etter 3 mnd

Garantireparasjon
etter 23 mnd

2 år

46

14. Mangler i garantiperioden (forts.)

- Garantier fra Underleverandører, Art. 23.4
  - Selskapet kan rette direktekrav
  - Rekkevidde og varighet bestemmes av underkontrakten (normalt back-to-back NF)
    - Garantitidens begynnelse?
      - Leveringstidspunkt i underkontrakten
    - Ansvarsbegrensninger?
      - Kontraksverdi i underkontrakten

47

15. Løpende inspeksjon og endringer under kontraktsoppfyllelsen

- Mangelbegrepets normale, forutsatte funksjon
  - Kunden bestiller tilvirkning iht. spesifikasjoner
  - Leverandører tilvirker og leverer
  - Mangelsvurdering
    - Utgangspunkt – ved levering
    - Evt funksjonsgaranti i begrenset periode
- Virkeligheten i NF
  - Selskapet overvåker og styrer tilvirkingsprosessen
    - Venter ikke til mangelsvurdering ved levering

48

15. Løpende inspeksjon og endringer (forts.)

- Organisasjon og løpende inspeksjon
  - Selskapets Representant, Art. 3.1
  - Staben under denne, Art. 3.2
  - Adgang til byggeplass og Arbeidet, Art. 3.3
    - I praksis ofte fast tilstedeværelse
- Selskapets Representant kan kreve utført "nærmere bestemt arbeid", Art. 16.1
  - Ved skriftlig instruks
  - Ved møtereferat som er undertegnet eller bekreftet

49

15. Løpende inspeksjon og endringer (forts.)

- Mulige følger av instruks
  - Leverandøren aksepterer at arbeidet inngår i hans forpliktelser
  - Leverandøren mener det foreligger Endring
    - Må fremsette Endringsordrekrav til Selskapet, Art. 16.1: to alternativer
      - Selskapet utsteder Endringsordre
      - Selskapet utsteder Omtvistet Endringsordre
      - Hva hvis selskapet forholder seg passivt?
- Potensiell mangel ved levering blir konvertert til spørsmål om endring
  - Leverandøren må uansett utføre Selskapets instruks
  - Spørsmål om endring og tilleggsbetaling

50

16. Levering og «mangelsregistrering»

- Levering, Art. 19.1
  - Leverandøren kan kreve å levere når
    - Avtalt Leveringsdato er nådd;
    - Kontraktsgjenstanden
      - er ferdig;
      - har gjennomgått tester ihht. Kontrakten; og
      - er klar for levering
  - Når er Kontraktsgjenstanden ”ferdig”?
    - Mindre deler av Arbeidet kan gjenstå
    - Må ikke ha praktisk betydning for **bruken** eller senere **fabrikasjonsarbeider** som skal gjøres av andre leverandører

51

16. Levering og mangelsregistrering (forts.)

- Gjennomføring av levering, Art. 19.1 (forts.)
  - Skjer ved opprettelse av Leveringsprotokoll
- Leveringsprotokollen, art. 19.2
  - Skal angi gjenstående deler av Arbeidet
  - Og opplysning om fullføring av disse
  - Ved uenighet skal begge parter syn fremgå
  - Dateres og underskrives av begge parter
- Konsekvenser av levering?
  - Garantiperiode, mangelsansvar
  - Risikoovergang, sml art. 29
  - Ikke grunnlag for dagmulkt, sml. art. 24.1

52

16. Levering og mangelsregistrering (forts.)

- Gjenstående deler av Arbeidet etter levering
  - to muligheter
    - Fullføres av Selskapet (evt. annen leverandør)
      - Kostnader går til fradrag i vederlaget til Leverandøren
    - Fullføres av Leverandøren
      - *Ligner* på mangelsutbedring, Art. 25
      - Men jf Art. 25.4 – ansvarsbegrensningen gjelder først fra utstedelse av Ferdigattest
      - Mao ingen begrensning mht. beløp eller kostnadstype

53

16. Levering og mangelsregistrering (forts.)

- Ferdigattest, Art. 19.3
  - Skal utstedes av Selskapet når Arbeidet er fullført (mao inkludert gjenstående arbeider etter levering unntatt garantiarbeider)
  - Kan utstedes samtidig med Leveringsprotokoll
    - Hvis vilkårene er oppfylt ved levering (ingen gjenstående arbeider)
  - Eller senere
    - Når gjenstående arbeider ved levering er ferdig utført

54

16. Levering og mangelregistrering (forts.)

- Godkjennelsesattest, art. 23.5
  - Skal utstedes av Selskapet når Arbeidet inklusive garantiarbeider er fullført, mao ved utløpet av garantiperioden
  - Skal senest anses utstedt 30 Dager etter utløpet av Garantiperioden

55

17. Reklamasjon, Art. 25

- Reklamasjonsfrist
  - «Uten ugrunnet opphold»
    - Etter at mangelen ble oppdaget
    - Eller burde vært oppdaget
  - Senest innen utløpet av garantiperioden
  - Krav til «spesifisert angivelse av mangelen»

56

18. Utbedringsplikten

- Hovedregel, Art. 25.2 – leverandøren har plikt til å utbedre
- Men ingen rett – Art. 25.3; to ulike situasjoner
  - Leverandøren kan ikke utbedre innen rimelig tid
  - Selskapet vil ikke la Leverandøren utbedre
- Leverandørens kostnadsansvar er forskjellig i de to situasjonene

57

18. Utbedringsplikten (forts.)

- Leverandørens ansvar for utbedringskostnader – **oversikt**
  - 1) Leverandøren retter selv, Art. 25.2
    - For egen regning
  - 2) Leverandøren *kan* ikke rette, Art. 25.3 første ledd
    - Må dekke Selskapets kostnader
  - 3) Leverandøren *får* ikke rette, Art. 25.3 andre ledd
    - Prisavslag iht endringsreglene

58

18. Utbedringsplikten (forts.)

- Leverandørens kostnadsansvar, Art. 25.4
  - Beløpsmessig – maksimalt 15% av Kontraktsprisen
    - Omfatter både rettekostnader og erstatning
    - Forutsetter at Ferdigattest er utstedt
      - Mao ingen tilsvarende begrensning av naturaloppfylleelsesplikten
  - Visse kostnader er unntatt etter sin art
    - Gjelder uansett hvem som utfører utbedringsarbeidene
    - Hva med «gjenstående arbeider»?

59

18. Utbedringsplikten (forts.)

- Kostnader som Leverandøren ikke må dekke
  - Demontering av andre gjenstander enn Kontraktsgjenstanden for å få tilgang
    - Innbygde materialer eller utstyr
  - Kost og losji til havs
    - Retting må skje etter installasjon på felt
  - Transport til, fra og på feltet
    - Retting må skje etter installasjon på felt

60

18. Utbedringsplikten (forts.)

- Unntatte kostnader (forts.)
  - Tungløfteoperasjoner til havs
    - Kostnad
  - Ekstra kostnader forbundet med arbeider utført under havoverflaten
- Unntakene reflekterer at ytelsen er fabrikasjon
  - På et verft – leveres der ved papirforretning

61

19. Selskapet rett til å utbedre for leverandørens kostnad

- Hvis ikke Leverandøren innen rimelig tid kan rette, Art. 25.3 første ledd
  - Leverandøren må dekke selskapets faktiske rettekostnader
    - Kun nødvendige kostnader
    - Og «forutsatt at Selskapet går frem på rimelig måte»
      - Hva betyr det?
    - Begrensningene i Art. 25.4 gjelder her også

62

20. Selskapet rett til prisavslag istedenfor utbedring

- Når Selskapet ikke vil at Leverandøren skal rette, Art, 25.3 andre ledd
  - Ikke krav om saklig grunn
  - Leverandøren må betale, men ikke faktiske kostnader
    - Beløp skal beregnes etter Art. 13.2 – mao iht kontraktens priser

63

21. Selskapets rett til å kreve erstatning – NF art. 25.3, tredje ledd

- Erstatning «etter ellers gjeldende regler»
- Bakgrunnsretten?
- Ansvar for indirekte tap er avskåret, jf. art 32
  - Hva er «indirekte tap»?

21. Heving på grunn av mangel – art. 26.1

- Hovedvilkår – vesentlig kontraktsbrudd (c)
- I tillegg heving ved vesentlige eller gjentatte HMS-avvik uten tiltak (e)
- Heving på grunn av mangel er lite praktisk i fabrikkasjonskontrakter
  - Mangel forutsetter levering – kun adgang til heving ex nunc, jf. art. 26.2, tredje ledd
  - Globalbegrensning på 25%, Art. 32.2

65

21. Heving på grunn av mangel

- Adgang til retroaktiv heving (ex tunc)?
- Bakgrunnsretten – vesentlig kontraktsbrudd også ved tilvirkning ved heving pga mangel
  - Vesentlighetskravet er relativt og må ses i lys av kjl. § 26

Gjelder kjøpet en ting som skal tilvirkes særskilt for kjøperen etter hans oppgaver eller ønsker, og kan selgeren derfor ikke uten vesentlig tap disponere tingen på annen måte, kan kjøperen bare heve dersom forsinkelsen medfører at hans formål med kjøpet blir vesentlig forfeilet.

- Betydningen av NF art. 26.2?

Leverandøren har rett til betaling for den del av Arbeidet som er utført...

66

IV Selskapets kontraktsbrudd

- 22 Selskapets kontraktsbrudd ved naturalytelser
- 23 Forsinket betaling

67

22. Selskapets kontraktsbrudd, Art. 27.1

- Strukturen i bestemmelsen – skille mellom forsinket og mangelfull «levering» eller «oppfyllelse» av «ytelser»
  - Selskapet er forsinket, Art 27.1 første ledd
    - Levering av ytelser
      - Prosjektering
      - Selskapsleverte Gjenstander
    - Fatte beslutninger
    - Utføre andre plikter etter Kontrakten
  - Selskapet oppfyller mangelfullt, Art. 27.1 andre ledd
    - Oppfyllelse av ytelser
      - Prosjektering, spesifikasjoner, tegninger, jf art. 6

68

22. Selskapets kontraktsbrudd, Art. 27.1 (forts.)

- Konsekvenser av selskapets kontraktsbrudd
  - Krav på endring av Fremdriftsplan
  - Krav på tillegg til Kontraktsprisen
  - Ingen rett til omlegging av ytelsen, mangelfull levering, men sml. art. 23.1, andre ledd
- Endringer må kreves iht reglene i Art. 12-16
- Ikke selvstendige kontraktsbrudssanksjoner
  - Kreditormora

69

22. Selskapets kontraktsbrudd(forts.), forholdet mellom art. 27 og art. 6

- Retten til endring må sammenholdes med leverandørens plikter etter Art. 6.1
  - Søke etter "feil" i Tegninger og Spesifikasjoner
  - Varsle uten ugrunnet opphold
- Unnlatelse av å varsle om feil som oppdages eller burde ha vært oppdaget
  - Leverandøren blir ansvarlig for Selskapets direkte utgifter i forbindelse med Arbeidet
  - Mister rett til å kreve endring, art. 27.1, andre ledd og 27.2

70

22. Selskapets kontraktsbrudd(forts.), art. 6.2

- Leverandørens plikter etter Art. 6.2
  - Umiddelbar visuell inspeksjon av selskapets leveranser
  - Innen 48 timer gi Selskapet varsel om "feil" som oppdages
  - Innen rimelig tid foreta ytterligere undersøkelser som beskrevet i vedlegg G m.v.
  - Straks gi Selskapet varsel om "feil" som oppdages

71

22. Selskapets kontraktsbrudd (forts.), art. 6.2

- Unnlatelse av å varsle
  - Alle omkostninger skal bæres av Leverandøren
    - Årsakssammenheng
    - Forsikringsdekning
    - Tap av rettigheter eller garantier

72

22. Selskapets kontraktsbrudd, Art. 27.1 (forts.)

- Endringsordresystemet ved kontraktsbrudd fra Selskapet, Art. 27.2
  - Selskapet skal utstede Endringsordre
    - Etter reglene i Art. 12-16
    - Justering av fremdriftsplan
    - Tillegg til kontraktsprisen
  - Men Leverandøren må kreve Endringsordre
    - Uten ugrunnet opphold etter at han oppfaget kontraktsbruddet
    - Hvis ikke taper han retten til å påberope det
      - Både tids- og kostnadskonsekvens

73

22. Selskapets kontraktsbrudd, Art. 27.1 (forts.)

- Selskapets plikter ved varsel etter art. 6.1 og 6.2
  - Retting eller instruks etter reglene i art. 12 til 16
  - Uten ugrunnet opphold
- Merk Art. 16.2

Dersom Selskapet vil gjøre gjeldende at Leverandørens krav er fremsatt for sent, må dette fremgå av den Omtvistede Endringsordre

74

23. Forsinket betaling

- Forsinkelsesrente, Art. 27.3
  - Etter forsinkelsesrenteloven
    - God avkastning på utestående beløp
    - Men kan likevel ha negativ likviditetseffekt
  - Manglende fakturadokumentasjon
    - Påpekt av Selskapet uten ugrunnet opphold
  - Omtvistede krav